

Täysistunto

Torstai 2.10.2025 klo 16.00—20.11

8. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 52 ja 52 f §:n ja varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain muuttamisesta sekä tuloverolain 33 b §:n väliaikaisesta muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 125/2025 vp

Lähetekeskustelu

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 8. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään valtiovarainvaliokuntaan.

Keskusteluun varataan tässä vaiheessa enintään 30 minuuttia. Jos puhujalistaa ei tässä ajassa ehditä käydä loppuun, asian käsittely keskeytetään ja sitä jatketaan muiden asiakohdientien jälkeen. — Esittelijänä ministeri Purra, olkaa hyvä.

Keskustelu

18.23 Valtiovarainministeri Riikka Purra (esittelypuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Hallitus puuttuu keinotekoiseen verominimointiin. Puhaltamalla keinotekoisesti ilmaa taseisiin on verotusta saatu kevenemään nettovarallisuuskriteerin valossa. Tälle toiminnalle tulee nyt loppu.

Hallituksen esitys koskee osakevaihtojärjestelyjen avulla toteutettavan osinkoverotuksen ja luovutusvoittoverotuksen minimoiminnin estämistä, osakevaihtosäännösten alueellista laajentamista sekä osakevaihdossa sallitun rahavastikkeen enimmäismäärän nostamista. Esitys perustuu kevään 2025 riihipäätöksiin. Runsaasti julkisuutta saanut keinotekoisten osakevaihtojärjestelyjen avulla toteutettava osinkoverotuksen minimoiminen päätettiin estää, ja osana kasvutoimia Suomen osakevaihtosäännökset päätettiin laajentaa koskemaan Eta-alueen ulkopuolisia maita. Lisäksi päätettiin tarkastella osakevaihdossa maksetun rahavastikkeen määräytymistä ja tehdä siihen tarpeelliset muutokset.

Esityksen tavoitteena on estää osinkoverotuksen ja luovutusvoittoverotuksen minimoiminen epätarkoituksenmukaisten osakevaihtojärjestelyjen avulla. Osakevaihtosäännösten alueellisella laajentamisella ja rahavastikkeen enimmäismäärän nostamisella pyritään helpottamaan ja joustavoittamaan liiketoiminnan uudelleenjärjestelyjen toteuttamista sekä houkuttelemaan sijoituksia ja luomaan talouskasvua.

Arvoisa puhemies! Osinkoverotuksen minimoiminen estettäisiin arvostamalla osakevaihdossa omistusta vaihtavat osakkeet hankkivan yhtiön nettovarallisuuslaskelmalla käyvän arvon sijaan osakevaihtoa edeltävään matemaattiseen arvoon, jolloin käypä arvo ei kasvattaisi yhtiön nettovarallisuutta ja yhtiöstä nostettavan huojetun osingon määrää.

Luovutusvoittoverotuksen minimoiminen estettäisiin säätämällä osakkeiden hankintamenosta hankkivan yhtiön verotuksessa. Osakkeiden hankintamenona pidettäisiin osake-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 89/2025 vp

vaihtoa edeltävää yhteenlaskettua matemaattista arvoa, jolloin käypä arvo ei kasvattaisi osakkeiden hankintamenoa osakkeita myöhemmin luovutettaessa. Muutos rajattaisiin arvostusmuutosta vastaavasti koskemaan vain etuyhteydessä olevien osapuolten välisiä osakevaihtoja, sillä luovutusvoittoverotuksen minimoimiseksi toteutetut osakevaihdot liittyvät vastaavasti pääasiassa tilanteisiin, joissa kohdeyhtiö ja hankkiva yhtiö ovat samojen osakkaiden tai heidän lähipiirinsä omistuksessa.

Lisäksi osakevaihtosäännökset laajennettaisiin koskemaan Eta-alueen ulkopuolisia maita tiettyjen lisäedellytysten täytyessä ja rahavastikkeen enimmäismäärä nostettaisiin 50 prosenttiin. Muutosta sovellettaisiin 1.1.2026 jälkeen toteutettaviin osakevaihtoihin.

Osakkeiden arvostusperiaatteita koskevan muutoksen arvioidaan kasvattavan ansio- ja pääomatuloveron tuottoa vuositason vuositasolla noin 30 miljoonalla eurolla. Arvio perustuu Verohallinnon teoreettiseen laskelmaan vuositason verotuottojen menetyksestä, joka aiheutuu pääomatulo-osingon määrän kasvusta verrattuna tilanteeseen, jossa vastaava summa olisi nostettu palkkana ennen osakevaihdon toteuttamista. Laskelma on vuositason karkea arvio, jota varten on tehty useita laskentaoletuksia.

Arvoisa puhemies! Hieman yksinkertaisemmin: Kyseessä on reikäisen lainsäädännön tukkiminen. Verotus perustuu jatkossa todelliseen, ei keinotekoisesti nostettuun varallisuuteen. Veropohja vahvistuu, ja kilpailu on reilumpaa. Ehdotettu muutos tuo lisää selkeyttä ja ennakoitavuutta ja vähentää tulkinnanvaraisuutta, epäselvyyksiä ja riitatilanteita.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Savio.

18.27 Sami Savio ps: Arvoisa puhemies! Kiitos valtiovarainministeri Purralle lakiehdotuksen esittelystä. — Työn ja yrittämisen verotuksen tulee olla oikeudenmukaista ja kannustavaa, ja tällä esityksellä puututaan ongelmaan, joka nousee julkisuudessa aika ajoin esille, nimittäin eri yritysmuotojen verotuksen tasapuolisuuteen.

Arvoisa puhemies! Julkista huomiota ovat herättäneet varsinkin keinotekoiset yritysjärjestelyt, joiden avulla on pyritty maksimoimaan listaamattomien yhtiöiden omistajille sijoitusyhtiön kautta maksetut huojennetut osingot. Tämä menettely on perustunut siihen, että tarkoitusta varten perustettuihin sijoitusyhtiöihin on siirretty osakevaihdoilla varsinaista liiketoimintaa harjoittavan yhtiön osakkeita sen varojen ja velkojen erotusta korkeammalla luovutushinnalla.

Arvoisa puhemies! Mainitun tyyppisestä osakevaihdesta saatua laskennallista luovutushintaa on tämän järjestelyn jälkeen käytetty sijoitusyhtiön matemaattisen arvon ja sitä kautta huojennettujen osinkojen enimmäismäärän määrittämisessä. Esimerkiksi monet somevaikuttajat ovat hyödyntäneet sijoitusyhtiötä verotuksessa ilman merkittäviä liiketoimintaan sitoutuneita pääomia tai liiketoiminnallisia syitä. Se ei varmastikaan ole ollut lainsäätäjän alkuperäinen tarkoitus listaamattomien yhtiöiden yrittäjäriskiin perustuvaa huojennettua osinkoverotusta aikanaan säädettäessä.

Arvoisa puhemies! Nyt tämä hallitus korjaa edellä mainitun epäkohdan. Lakia sovelletaan vuoden 2017 alussa tai sen jälkeen sijoitusyhtiöille luovutettuihin osakkeisiin niissä tavanomaisissa tilanteissa, joissa luovuttaja ja vastaanottaja ovat etuyhteydessä keskenään, kuten ministeri Purra tässä edellä totesi. Osakevaihdoissa omistusta vaihtavat osakkeet tullaan arvostamaan ne hankkivan yhtiön nettovarallisuuslaskelmalla osakevaihtoa edeltävään matemaattiseen arvoon nykyisin käytössä olevan käyvän arvon sijaan. Käypä

Pöytäkirjan asiakohta PTK 89/2025 vp

arvo ei tulevaisuudessa siten enää paisuta hankkivan yhtiön nettovarallisuutta eikä myöskään kasvata yhtiöstä nostettavan huojennetun osingon määrää ensi vuoden alusta lukien.

Arvoisa puhemies! Tämä lakimuutos pienentää merkittävästi huojennetun osingon enimmäismäärää edellä kuvatuissa tilanteissa ja tuo siten eri yritysmuotoja huomattavasti aiempaa selkeämmin samalle viivalle. Ehdotuksen arvioidaan lisäksi tuottavan valtiolle vuosittaisia lisätuloja yli 30 miljoonan euron verran, ja sekin on tietenkin erittäin tärkeää julkisen talouden kestävyysnäkökulmasta katsottuna. — Kiitos hallitukselle ja erityisesti valtiovarainministeri Purralle tästä erittäin hyvästä lakiehdotuksesta.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Lohi.

18.30 Markus Lohi kesk: Arvoisa puhemies! Poliitikassa on vähintään kymmenen vuotta keskusteltu aika aktiivisesti siitä, miten listaamattomien yhtiöiden osinkoja tulisi verottaa. Aika ajoin myös vaihtoehtobudjetteihin sisältyy erilaisia esityksiä siitä, miten osinkoverojärjestelmää muutettaisiin tältä osin. Myös useat elinkeinoelämän etujärjestöt ovat esittäneet erilaisia malleja, mutta ymmärrän sen vaikeuden, mikä meillä on ollut poliittisesti löytää yhteisymmärrystä siitä, miten osinkoverotusta lähdettäisiin muuttamaan.

Tässä hallituksen esityksessä ei ole varsinaisesti kysymys siitä, että listaamattomien osakeyhtiöiden osinkoverotusta lähdettäisiin muuttamaan vaan enemmänkin tilkitsemään sellaista, voisin sanoa, porsaanreikää, joka on jäänyt tänne verotukseen ja jolla pyritään — sanoisin niinkin rohkeasti — keinotekoisesti minimoimaan osinkoverotusta osakevaihdon kautta, mikä ei ole ollut se alkuperäinen, sanoisin, lainsäätäjän tarkoitus, kun listaamattomien yhtiöiden osinkoverotusta ollaan lähdetty säätämään, se, että tätä nettovarallisuutta voitaisiin tätä kautta nostaa ja sitä kautta saada huojennettuja osinkoja selvästi suurempi määrä kuin ilman tämäntyyppisiä järjestelyjä.

Herää tietenkin kysymys, onko tähän tilanteeseen joitakin muita vaihtoehtoja puuttua. Tietenkin voisi ajatella, että tämmöisen osinkoveron minimoimisen yksi vaihtoehto on se, että muutetaan osinkoverotusta ja kiristetään sitä niin paljon, että pannaan nettovarallisuuden prosentuaalista tasoa siitä kahdeksasta prosentista alaspäin, jolloin tällä ei ole niin paljon merkitystä, tai muutetaan muuten kokonaisuudessaan osinkoverotusta listaamattomien yhtiöiden osalta, tai voidaan kysyä, voitaisiinko yleisillä veronkiertosäännöksillä puuttua tähän. Siihen myös korkein hallinto-oikeus on muistaakseni ottanut kantaa, ja se on nähty ongelmalliseksi. Näkisin sen hallinnollisesti aika vaikeaksi tavaksi puuttua.

Yleisellä tasolla sanoisin, että tämä tapa, jolla tätä lähdetään tilkitsemään — joskin verojaostossa me tulemme tietenkin tarkkaan tutkimaan, sisältyykö tähän joitain yksityiskohdallisia ongelmia, joita pitää kenties tarkastella erikseen — on minusta paras ja tehokkain tapa hoitaa tämä. On erittäin hyvä, että tämä esitys tuodaan nyt tänne eduskuntaan. Miksi on hyvä, että tämä tuodaan? Sen takia, että jos tämmöisiä annetaan olla, niin tämmöinen yleinen hyväksyttävyys tälle listaamattomien yhtiöiden osinkoverojärjestelmälle lähtee rapautumaan. On tärkeää, että järjestelmä on sillä tavalla koherentti ja myös ihmisten hyväksymä, niin että siellä ei tapahdu tämmöisiä ylilyöntejä. Sen takia voin sanoa, että yleisellä tasolla kannatan tätä esitystä ja pidän sitä erittäin järkevänä ja tervetulleena.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Lyly.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 89/2025 vp

18.33 **Lauri Lyly sd:** Rouva puhemies! Yritysverotuksen pitäisi olla ennustettavaa, ja sen pitäisi kohdella kaikkia samalla tavalla. Se iso periaate siellä taustalla on. Tämä listaamattomien yritysten verotuskysymys varmasti jakaa tätä salia hiukan, mutta kyllä sekin pitäisi ratkaista. Meidän mielestä sen pitäisi olla semmoisessa tilanteessa, että sitä myös verotettaisiin.

Mutta tähän lakiesitykseen: Tässä on hyvä suunta viedä tätä yritysverotusta sellaiseen suuntaan, että tilkitään näitä asioita. Nyt kun ministeri on paikalla, niin kysyisin valtiovarainministeriltä: kun te tätä verorakennetta katsotte yrityskentässä tänä päivänä, niin mitkä teidän mielestä ovat ne tärkeimmät kysymykset, jotka vaativat tällä hetkellä korjaamista, jotta tämä neutraalisuus hoituisi tulevaisuudessa? Varmasti te olette näitä joutuneet pohtimaan siellä ministeriössä. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Siellä on edustaja Lohi vielä, olkaa hyvä, ja haluaako ministeri käyttää vielä puheenvuoron? — Lohi.

18.34 **Markus Lohi kesk:** Arvoisa puhemies! Vielä jatkan vähän tästä edustaja Lylyn puheenvuorosta. — Tiedän, että EK:lla ja Suomen Yrittäjillä on omat uudet veromallit listaamattomille yhtiöille. Sen takia itsekini olisin taipuvainen siihen, että meidän tulisi uskaltaa tarkastella myös täällä eduskunnassa ja, sanoisin, tulevassa hallitusohjelmassa sitä, mikä on ehkä se tulevaisuuden listaamattomien yhtiöiden osinkoverojärjestelmä. Silti sen pitää pohjautua siihen, että yrittäjyyttä kannustetaan Suomessa. Se ei voi olla ajatus, että me muutetaan järjestelmää niin, että yrittäminen sen jälkeen ei ole Suomessa kannattavaa eikä kannustavaa. Ei näin, mutta totta kai pitää aika ajoin miettiä, mikä on järkevä järjestelmä.

Olen ollut tähän asti aika voimakkaastikin nettovarallisuuspohjaisen järjestelmän kannattaja. Minkä takia? Sen takia, että olen käytännössä huomannut ja nähnyt yrityksissä sen myönteisen ilmiön, mikä on syntynyt siitä, kun se on kannustanut kasvattamaan ja vahvistamaan taseita, kasvattamaan nettovarallisuutta, jotta saat vähän myöhemmin pikkuisen huojennettuna sitä osinkoa. Mitä se on tarkoittanut käytännössä? Sitä, että kun tulee joku taloudellinen kriisi, niin pk-yrityksillä on ollut puskureita, kun taseet ovat olleet vahvempia. Jos järjestelmä olisi ollut semmoinen, että kannattaa ottaa kaikki rahat pois sieltä, taseet olisivat olleet aika tyhjiä. Kun tuli korona-aika, meillä ei kaatunutkaan pk-yrityksiä niin paljon kuin me pelättiin, koska niillä oli vahvat taseet, kun tämä järjestelmä oli kannustanut pitämään niitä. Tämän ymmärtäminen tässä rinnalla on pakko pitää mukana samaan aikaan, kun ollaan miettimässä, millä tavalla me kenties sitä uudistettaisiin. Tällä on ollut iso ja merkittävä merkitys kriisinkestävyyden puskurina pienissä ja keskisuurissa yrityksissä. Mutta silti pitää uskaltaa jossain vaiheessa myös tarttua siihen ja miettiä, onko tässä jotain kehitettävää, koska meillä on paljon muun muassa sellaisia startupeja, kasvuyrityksiä, joilla ei nettovarallisuutta kerry, ja sieltäkin on tullut toiveita, että tätä järjestelmää pitäisi miettiä kannustavaan suuntaan.

Kaiken kaikkiaan isossa kuvassa, kun mietitään kehittämistä, pitää muistaa aina se, että yrittäjä kantaa yleensä myös omalla omaisuudellaan riskiä ja siitä riskinotosta pitää myös palkita verotuksessa. Sen takia toimme Sipilän hallituksen kaudella muun muassa muille kuin osakeyhtiöille, muihin yritysmuotoihin, yrittäjävähennyksen, jotta kompensoitiin sitä eroa eri yritysmuotojen välillä. Tämän pitää olla se ohjaava tekijä, ei fiskaalisen eli verojen lisää keräämisen. Eli kannustetaan yrittäjyyteen, sillä Suomi nousee vain työllä ja yrittäjyydellä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 89/2025 vp

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Lyly.

18.37 **Lauri Lyly sd:** Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Lohi tuossa toi hyvin esille tämän tilanteen yritysverotuksen osalta ja sen, miten yritykset voivat ottaa iskuja vastaan. Tälläkin viikolla on kuultu aika isoja uutisia yrityskentästä siitä, miten turbulenttinen se on.

Toisaalta kun ajatellaan sitä, jos yritys joutuu semmoiseen tilanteeseen, jossa koko toiminta on vaakalaudalla tai pitäisi suunnata johonkin muualle, niin tietenkin olisi hyvä, jos yrityksellä olisi itselläänkin puskureita tehdä niitä asioita. Usein se liittyy myös siihen, kuinka henkilökuntaa koulutetaan uudelle suuntaukselle tai muuta. Eli pitäisi olla tällaisia puskureita, jotka myös siellä yrityskentässä olisivat käytettävissä siinä tilanteessa. Mutta toisaalta sekään ei voi olla ainut juttu, että meillä on yrityksille vahvat taseet, koska sieltä pitää myöskin saada tavallaan sitä semmoista rahaa liikkeelle, joka luo uutta yritystoimintaa. Tämä on semmoista tasapainoa.

Mielenkiinnolla odotan valtiovarainministerin vastausta tuohon kysymykseen. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Ministeri, enintään kaksi minuuttia.

18.38 **Valtiovarainministeri Riikka Purra** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kiitoksia jälleen hyvästä, kannustavasta vastaanotosta tälle veromuutosesitykselle. — Mitä tulee sitten meidän koko verojärjestelmän uudistamiseen tulevaisuudessa, siellä on useita kokonaisuuksia, jotka pelkästään jo fiskaalisista syistä vaativat tarkastelua. Jos katsotaan meidän isoja verolajeja ja niiden kehittymistä ajassa yhteiskunnassa tapahtuneiden muutosten myötä esimerkiksi haittoihin tai liikenteeseen tai työhön ja yrittämiseen liittyen, niin on selvää, että tulevilla hallituksilla on tässä paljon pohdittavaa.

Samaan aikaan meidän julkisen talouden tilanne varmistaa sen, että verotuotoissa ylipäättänsä myös tulevien hallitusten pitää kiinnittää huomiota veropohjaan ynnä muuhun. Ehkä en sen yksityiskohtaisemmin mene tässä nyt omiin arvioihini siitä, mitä tulevina vuosina tai tulevina hallituskausina pitää tarkastella, koska siitä voitaisiin sitten tehdä väärä johtopäätöksiä ja viedä asia hieman pidemmälle kuin olen tarkoittanut.

Ylipäättänsä olen samaa mieltä edustajien Lohi ja Lyly kanssa tästä kokonaisuuden tarkastelusta, ja muutenkin edustaja Lohella oli erinomainen puheenvuoro.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin valtiovarainvaliokuntaan.